

Foundations of Halacha 11.10 - The Two Day Yom Tov - Modern-day Responsa - Part 2

<p>1. <u>Shulchan Aruch OC 496:3</u></p> <p>If residents of Eretz Yisrael have arrived outside the Land, they are forbidden to do Shabbat labor on the second day of Yom Tov in an inhabited area, even if they intend to return [to Eretz Yisrael]. As long as one has not reached an inhabited area, he is permitted [to do <i>melacha</i>], even if he does not intend to return, because he has not yet become established [as a resident of outside the Land.] However, if he has reached an inhabited area, and does not intend to return [to Eretz Yisrael], he will have become like those residents, and is forbidden to do <i>melacha</i> either in a wilderness or an inhabited area. As long as one has merely arrived outside the <i>techum</i> {permitted boundary of travel on Shabbat}, he is not yet subject to the stringencies of the place to which he went.</p>	<p>שולחן ערוך אורח חיים סימן תצו סעיף ג</p> <p>ד [ג*] בני ארץ ישראל שבאו לחוצה לארץ, (ט) אסורים לעשות מלאכה ביום טוב שני (י) ה ביישוב, <ב> אפילו דעתו לחזור; וכל זמן שלא הגיע ליישוב, אפילו אין דעתו לחזור, מותר, לפי שעדיין לא הוקבע להיות כמותן. (יא) ו אבל אם הגיעו ליישוב, ואין דעתו לחזור, נעשה כמותן ואסור (יב) בין במדבר בין ביישוב. (יג) וכל ז' חוץ [ה] לתחום אין נותנין עליו חומרי מקום שהלך לשם.</p>
<p>2. <u>Responsa Igrot Moshe YD 4:24</u></p> <p>A resident of Eretz Yisrael who happened to be Outside the Land, in a city in which only a few Jews live, even though he lives outside of a Jewish neighborhood, he cannot be considered as one who happens to be in the wilderness, and he may not do <i>Melacha</i> openly on the second day of Yom Tov. Even when it is not identifiable that he is a Jew, it is still prohibited, for ultimately, he is included in the laws of that city. One cannot argue that it is so frequent that residents of Eretz Yisrael happen to be Outside the Land that this should be included in the permitted situation of “<i>two Batei Dinim in one city</i>” (<i>Yevamot 14a</i>). First of all, in actuality, in the time of our Sages it was also frequent, and they would be able to judge him favorably that he was not a resident of Outside the Land,...but they nevertheless prohibited doing <i>Melacha</i> openly. In terms of the law, the main consideration is that the permitted circumstance of having “<i>two Batei Dinim</i>” requires that it be an established practice in that city. It is insufficient to merely have knowledge that there are other practices in the world.</p>	<p>שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"ד סימן כד</p> <p>ובן א"י שנמצא בחו"ל בעיר שדרים שם רק כמה יהודים, אף שדר חוץ לשכונת היהודים, אין להחשיבו כנמצא במדבר (שו"ע או"ח סימן תצ"ו סעיף ג', ועי' מג"א ס"ק ה') ואסור לעשות מלאכה בפרהסיא ביו"ט שני. וגם כשאינו ניכר כיהודי עדיין אסור דסוף סוף נכלל בתוך דיני העיר. ואין לטעון שהוי כל כך שכיח שבני א"י נמצאים בחו"ל, שיהיה נכלל בהיתר של שתי בתי דינים דקודם כל, במציאות גם בזמן חז"ל היה שכיח והיו יכולים לדון לכף זכות שאינו בן חו"ל...ואף על פי כן אסרו לעשות מלאכה בפרהסיא. ולדינא העיקר הוא שההיתר דשתי בתי דינים מצריך שיהיה מנהג קבוע באותו עיר, ולא די בידיעה לחוד שיש בעולם עוד מנהגים (ועי' עוד בדברות יבמות פרק א' סימן י"ב)</p>
<p>3. <u>Responsa Igrot Moshe OC 2:102</u></p> <p>Regarding the fact that you were in Eretz Yisrael in Yeshiva for three years and you returned here. While you hope to return to Eretz Yisrael to settle there, it is not clear to you that you will do this.</p> <p>It is obvious, in my humble opinion, that even while you were in Eretz Yisrael, you were subject to the law of a resident of Outside the Land, as is stated explicitly in <u>OC 468, in Magen Avraham::12</u> that students who study in Yeshiva are considered “<i>they intend to return [home]</i>” even though they intend to learn there two or three years. This that, while you were there, you decided to live there, is immaterial as long as you are single and your parents reside here in America. This is borne out by your actions, that you have returned here and it is not completely known to you if you will go to Eretz Yisrael to reside there in the near future. This that is brought in <u>Shaarei Teshuva 496::2</u> that a student who comes from</p>	<p>שו"ת אגרות משה אורח חיים ח"ב סימן קא</p> <p>בדבר מה שהיית בא"י בישיבה שלש שנים וחזרת לכאן ואתה מקוה לחזור לא"י להשתקע אבל אין זה ברור לך, הנה פשוט לע"ד דאף בהיותך בא"י היה לך דין בן חו"ל כמפורש בסימן תס"ח במג"א ס"ק י"ב דבחורים הלומדים בישיבה מקרי דעתם לחזור אע"פ שדעתם ללמוד שם ב' וגי' שנים. ומה שהחלטת בהיותך שם להשאר לגור שם אינו כלום כל זמן שאתה רוק והוריד דרים בכאן אמעריקא וכמו שראינו שסופך הוכיח שבאת לכאן בחזרה ולא ידוע לך לגמרי אם תלך לא"י בקרוב להשתקע. ומה שאיתא בשע"ת בסימן תצ"ו סק"ב בבחור שבא מחו"ל לא"י פשטה הוראה שיעשה כא"י,</p>

<p>Outside the Land to Eretz Yisrael, the ruling has spread that he should conduct himself as they do in Eretz Yisrael, that applies specifically to a student who has no ties with Outside the Land, that even though he has parents there, he is not “reliant on their table”, or that his parents have agreed that he should settle in Eretz Yisrael and they will send his livelihood there. However, a student who has ties with his parents, that he does not have this type of agreement from his parents, and was in Eretz Yisrael without a set living space, but rather slept in the dormitories of the Yeshiva; is considered a resident of Outside the Land as long as he has not married a woman in Eretz Yisrael - in that case, if he had in mind to settle in Eretz Yisrael, he is like a resident of Eretz Yisrael. Certainly now that you are here, and you have no ties with Eretz Yisrael, you have the law of a resident of Outside the Land, and you must practice all the laws of Outside the Land, whether for leniency or stringency.</p>	<p>הוא דוקא בבחור שאין לו שום קשר עם חו"ל שאף שיש לו הורים אינו סמוך על שלחנם או שהסכימו הוריו שישתקע בא"י והם ישלחו פרנסתו לשם, אבל בחור שיש לו קשר עם הוריו שאין לו הסכמה כזו מהוריו והיה בא"י בלא דירה קבועה רק שלן בחדרי לינה של הישיבה נחשב כבן חו"ל כל זמן שלא נשא אשה בא"י שאז אם דעתו להשתקע בא"י הוא כבן א"י. וכ"ש שנמצאת עתה בכאן ואין לך שום קשר עם א"י שיש לך דין בן חו"ל וצריך אתה להתנהג בכל דיני חו"ל בין לקולא בין לחומרא.</p>
<p>4. <u>Responsa Yabia Omer OC 46:6</u></p> <p>I saw that the <i>Imrei Binah</i> wrote: A resident of Eretz Yisrael who went Outside the Land and plans to return, there are grounds to say that he can discharge the obligation of a resident of Outside the Land of making Kiddush on the second day of Yom Tov....One can be astounded that he did not recall that which was written in <i>Responsa Halachot Ketanot</i> 1:4 that a resident of Eretz Yisrael who happened to be Outside the Land and plans to return, is prohibited to ascend and read the Torah on the second day of Yom Tov of the Diaspora, for he is reciting blessings in vain, since he is not obligated at all in the Reading of the Torah....The Rav, the author of <i>Minchat Yitzchak</i> wrote to differentiate that if the second day of Yom Tov falls out on Monday or Thursday, on which there is an obligation of Torah Reading, a resident of Eretz Yisrael may ascend together with those additional people who have been called up because of the obligation of the day. However, on the other days of the week, he is not permitted to recite a blessing on the Reading of the Torah....Moreover, it should be mentioned what our Master the <i>Chida</i> wrote in <i>Birkei Yosef</i> that that which the <i>MaHaRa" M ben Habib</i> wanted to permit a resident of Eretz Yisrael to pray the Tefilah of the second day of Yom Tov of the Diaspora in order to discharge the obligations of residents of Outside the Land, a lion cried out against this that it the Rav, <i>Zera Avraham</i>, and refuted his words, that in anything which does not apply to an individual, he cannot discharge the obligation of others. How can he say, “This day of [whichever] Festival, this Yom Tov, a holy convocation” when for him, it is a complete weekday, and he is speaking falsehoods in his prayer?...All this is applicable in the case of reciting Kiddush on behalf of his fellow on the eve of the second day of Yom Tov of the Diaspora. [Even] according to the words of the <i>Imrei Binah</i> to permit this since he could determine that he wants to settle Outside the Land, as long as he has not done so, he is speaking falsehoods in Kiddush, for he is reciting according to the rite that has been mentioned while regarding him, it is a complete weekday.</p>	<p>שו"ת יביע אומר חלק ח - או"ח סימן מו</p> <p>ו) אמנם ראיתי להגאון אמרי בינה (בדיני שבת סוף סימן יא) שכתב, שבן ארץ ישראל שיצא לחו"ל ודעתו לחזור, לכאורה יש מקום לומר שיכול להוציא את בן חו"ל בקידוש ביו"ט שני, ויש לתמוה שלא זכר שר מ"ש בשו"ת הלק"ט ח"א (סימן ד), שבן א"י שנמצא בחו"ל ודעתו לחזור, אסור לו לעלות ולקרות בתורה ביו"ט שני של גליות, דהוי מברך ברכות לבטלה, כיון שהוא אינו מחוייב כלל בקרה"ת, ... והרב המני"ח כתב לחלק שאם יו"ט שני חל בימי שני וחמישי שיש בהם חיוב בקריאת התורה יכול לעלות בן א"י עם הנוספים על חובת היום. אבל בשאר ימים אינו רשאי לברך על קרה"ת. ע"ש.... ויותר על כן יש להזכיר שוב מ"ש מרן החיד"א בברכי יוסף (סימן קכד סוף סק"ג) בד"ה חוזרני, שמה שרצה המהר"ם בן חביב להתיר לבן א"י שיתפלל תפלת יו"ט שני ש"ג להוציא את בני חו"ל, אריה שאג על זה הוא הרב זרע אברהם, ודחה דבריו, דכל מידי דלא שייך ביה לא מצי להתפלל להוציא אחרים, ואיך יאמר ותתן לנו את יום חג פלוני הזה את יום טוב מקרא קודש הזה, ולדידיה הוא חול גמור, והוא דובר שקרים בתפלתו,.... וכל זה שייך ג"כ בנידון לקדש לחבירו בליל יו"ט שני ש"ג, שלפי דברי האמרי בינה להתיר מטעם שיכול לגמור בדעתו להשתקע, והרי כל עוד לא גמר בלבבו באמת לעשות כן, הוא דובר שקרים בקידוש שאומר כמשפט הנזכר ולגבי דידיה הוא יום חול גמור.</p>